

Alegerile parlamentare pentru locuitorii regiunii transnistrene nu au fost nici libere, nici corecte, experți Promo-LEX

Alegerile de pe 5 aprilie 2009, desfășurate în regiunea transnistreană, s-au caracterizat prin obstacole create de autoritățile de la Tiraspol, pe de o parte, și neglijența autorităților constituționale față de realizarea dreptului la vot al

cetățenilor săi din acest teritoriu, pe de altă parte. La această concluzie au ajuns experții Promo-LEX, ce au lansat astăzi [Raportul final](#) privind monitorizarea procesului electoral în regiunea transnistreană a Republicii Moldova la alegerile parlamentare 2009.

Promo-LEX este de părere că participarea cetățenilor din regiunea transnistreană la alegeri rămîne o formalitate, limitată, de regulă, la procedura de aplicare a ștampilei „votat” în buletinul de vot și la plasarea buletinului în urnă. Pentru cetățenii din regiunea transnistreană au fost deschise doar 10 secții de votare, amplasate în localitățile limitrofe ale regiunii, aflate sub controlul organelor constituționale, fapt ce încalcă flagrant Codul Electoral, ce prevede că secțiile de votare sunt constituite pentru un număr de cel puțin 30 și cel mult 3000 alegători. Pe de altă parte, CEC a editat doar 14500 buletine de vot pentru un număr de circa 223580 potențiali alegători, excluzînd din start

posibilitatea participării la vot a 209080 cetățeni din acest teritoriu, ceea ce constituie de fapt peste 8% din numărul total al alegătorilor din Moldova. În acest context, doar 4042 alegători din regiunea transnistreană au votat, ceea ce reprezintă aproximativ 50% din numărul participanților la scrutinul parlamentar precedent.

„Desfășurarea unor alegeri democratice nu este posibilă fără respectarea drepturilor omului, în special a libertății de exprimare și a presei, libertății de a circula în interiorul țării, libertății de întrunire și libertății de asociere în scopuri politice. Alegerile parlamentare pentru locuitorii regiunii transnistrene s-au desfășurat cu multiple încălcări. Au fost înregistrate numeroase cazuri de intimidare și persecutare a populației din regiunea transnistreană, în vederea determinării lor să nu participe la scrutinul electoral. Astfel, putem afirma cu siguranță că scrutinul nu a fost nici liber și nici corect”, a declarat Pavel Postica, jurist Promo-LEX.

Administrația de la Tiraspol s-a exprimat suficient de categoric în numele tuturor locuitorilor regiunii, împotriva participării la vot, încercând astfel să influențeze atât atitudinea persoanelor cât și atmosfera în societate. Astfel, alegătorii din regiune au invocat 3 obstacole majore în vederea participării lor la alegeri: aplicarea ștampilei în fișa de însoțire a buletinului de identitate, controlul riguros și înregistrarea la posturi, precum și eventuala înregistrare a lor de către serviciile secrete din regiune la secțiile de votare.

Promo-LEX declară că alegătorii nu au avut posibilitatea deplină de a se informa despre scrutinul din 5 aprilie, despre candidații electorali și platformele lor electorale. Pe de o parte, activitățile concurenților electorali în acest teritoriu au fost modeste, fiind înregistrate puține cazuri de implicare și informare electorală a alegătorilor. Pe de altă parte, mass-media nu au abordat problemele ce țin de

informarea echidistantă a populației privind procesul electoral din Moldova. Ca rezultat, influența surselor mass-media regionale a prevalat și a dus la absența masivă a locuitorilor regiunii la secțiile de votare.

Perioada post-electorală, în special după declanșarea protestelor din Chișinău, a fost marcată de intensificarea verificărilor la posturile de control. În perioada post-electorală nu au fost raportate cazuri de concediere de la serviciu a persoanelor care au participat la scrutin, deși în campania electorală au fost înregistrate mai multe amenințări în acest sens.

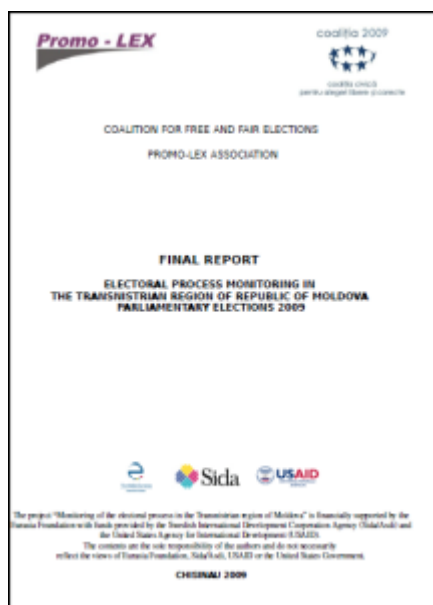
Experții Promo-LEX recomandă autorităților realizarea unor acțiuni în scopul îmbunătățirii procesului de vot în regiunea transnistreană. Printre acestea se numără: modificarea unei serii de prevederi ale Codului Electoral, inclusiv constituirea birourilor electorale separate pentru regiunea transnistreană și crearea unor condiții optimale pentru a încuraja cetățenii să participe mai activ, alocarea mijloacelor financiare necesare deschiderii și dotării a 500 secții de votare pentru regiunea transnistreană, asigurarea securității tuturor secțiilor de votare, asigurarea cu asistență juridică calificată, gratuită din partea statului și/sau a concurenților electorali pentru persoanele reținute sau persecutate de către reprezentanții structurilor de forță din regiunea transnistreană, investigarea tuturor cazurilor care au creat obstacole în calea exercitării drepturilor electorale în regiunea transnistreană și sancționarea conform legislației în vigoare a tuturor persoanelor culpabile.

Asociația „Promo-LEX” este membră a Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte „Coaliția 2009”. Proiectul este susținut financiar de Fundația Eurasia din resursele acordate de Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida/Asdi) și Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID).

Versiunea integrală a raportului în varianta română poate fi accesat [aici](#).

Pentru informații suplimentare vă rugăm să contactați:
Juristul Asociației Promo-LEX, Pavel Postica, tel. (+373 22) 45 00 24, e-mail: info@promolex.md.

Raport Final Privind Monitorizarea Procesului Electoral În Regiunea Transnistreană a Republicii Moldova / Alegerile Parlamentare 2009

Alegerile Parlamentare 2009 / Regiunea Transnistreană

Secția de votare de la Corjova
este blocată / 2009-04-05/08:46

Accesul în secția de votare nr. 5 din satul Corjova, raionul Dubăsari, este blocat. Pavel Postica, observator din partea Asociației „Promo-LEX”, a declarat pentru Info-Prim Neo că aproximativ 300 de persoane în civil desfășoară un miting de protest în fața secției de votare de pe teritoriul liceului „Mihai Eminescu”. Urna de vot a fost sechestrată într-un automobil al miliției.

Potrivit lui Postica, protestatarii sunt reprezentanți ai diferitor asociații obștești din regiune: veteranii războiului din Afganistan, Uniunea femeilor din Dubăsari, Uniunea apărătorilor Transnistriei, cazaci. Protestatarii poartă drapele ale Federației Ruse și transnistrene, pancarte și scandează lozinici precum: „Нет незаконным выборам!” (Nu alegerilor ilegale !”).

Protestul este pașnic, dar secția este blocată. Mai mulți polițiști moldoveni urmăresc de la distanță mitingul. Până la această oră (08.30) nici o persoană nu a reușit să voteze.

De asemenea, potrivit lui Postica, forțele de ordine

transnistrene au blocat căile de acces spre satul Cocieri, unde este deschisă o altă secție de votare. „Am primit semnale că nu se poate trece nici pe la baraj. Unica cale de acces rămâne a fi bacul”, a spus Postica.

Primarul satului Corjova, Valeriu Mițul, a declarat că în jur de ora 5.00 a fost deconectată energia electrică din sat, iar la 6.40 a fost blocată secția de votare și confiscată urna de vot. „Au venit aici și miliția transnistreană și asociații non-guvernamentale, au blocat cu tehnică specială drumurile din sat, iar grupuri mobile umblă prin localitate și cer oamenilor să nu meargă la votare”, a spus Mițul. Potrivit lui, membrii biroului electoral se află în interiorul secției de votare.

Comisia Electorală Centrală (CEC) a anunțat că la ora 7.00 toate secțiile de votare au fost deschise. Procesul de votare a început conform procedurii stabilite, fără incidente, cu excepția satului Corjova, unde organele de forță neconstituționale ale regimului separatist din stânga Nistrului au ocupat secția de votare nr.5 și nu permit desfășurarea votării, se arată într-un comunicat difuzat în dimineața zilei de CEC.

La locul incidentului se află observatorii internaționali din partea Ambasadei Ucrainei în RM, Ambasadei SUA în R. Moldova, ai OSCE, Uniunii Europene și reprezentanți ai Ministerului Reintegrării, se mai spune în comunicat.

Jurisdicția asupra satului Corjova este disputată între autoritățile centrale de la Chișinău și autoritățile regionale de la Tiraspol. Alegerile locale din Corjova din 3 și 17 iunie 2007 au eșuat din cauza că forțele separatiste au blocat desfășurarea scrutinului. Atunci mai mulți săteni implicați în procesul electoral, dar și polițiști au fost molestați de miliția transnistreană, care a descins în număr mare în localitate distrugând totodată și rechizitele electorale. Ulterior, Parlamentul de la Chișinău a prelungit mandatul aleșilor locali până ce vor fi create condiții pentru

desfășurarea alegerilor. În timpul alegerilor parlamentare din 2005, autoritățile transnistrene au blocat tentativele de a desfășura alegeri cu urne mobile pentru alegătorii la domiciliu, iar în 2003, secția de votare pentru Corjova a fost deschisă în satul vecin Cocieri aflat sub controlul Moldovei.

Secția de votare din Corjova va fi închisă / 2009-04-05/10:26

Secția de votare din Corjova, raionul Dubăsari va fi închisă. O decizie în acest sens a fost aprobată de către Comisia Electorală Centrală (CEC) acum câteva minute în baza unui demers de la Consiliul electoral de circumscripție din Dubăsari, transmite Info-Prim Neo.

Decizia de a închide secția de vot din Corjova survine după ce un grup de circa 300 de persoane au blocat intrarea în clădirea în care este amplasată secția de votare. În localitate este deconectată energia electrică, gazul și apa, iar urna de vot a fost luată, a comunicat președintele CEC, Eugeniu Știrbu.

Potrivit hotărârii CEC, cei 1350 de alegători din Corjova vor putea vota în secția de votare nr.4 din Cocieri, raionul Dubăsari, în baza listelor suplimentare la prezentarea documentelor ce atestă domiciliul lor în perimetrul secției de votare din Corjova. Aceasta este cea mai apropiată secție de votare de localitatea Corjova, aflându-se la circa 4 km.

De asemeni ea, alegătorii din Corjova au posibilitatea să voteze și la secția de votare din Ustia, pentru a nu încărca secția de vot de la Cocieri, unde sunt înscriși pe listele de alegători trei mii de alegători.

“Situația creată face imposibilă activitatea secției de votare din Corjova, iar această decizie vine să prevină posibile incidente sau a pune în pericol sănătatea cetățenilor aflați în regiune”, a anunțat președintele CEC, Eugeniu Știrbu.

Autoritățile separatiste împiedică cetățenii să voteze, Promo-

Autoritățile separatiste împiedică cetățenii moldoveni din regiunea transnistreană să voteze, oprind alegătorii la vamă sau sechestrându-le numerele de înmatriculare ale mijloacelor de transport, a comunicat pentru Info-Prim Neo Ion Manole, președintele asociației Promo-LEX care monitorizează desfășurarea alegerilor în regiunea transnistreană.

Două autobuze cu alegători din Bender au fost oprite la postul vamal care se găsește la doi km de Varnița. Alegătorii au fost reținuți circa 10 minute, până la implicarea forțelor de pacificare rusești care au insistat ca alegătorii să nu fie împiedicați să se deplaseze spre secția de votare din Varnița. În schimb, la postul vamal respectiv a rămas urna mobilă destinată deținuților din penitenciarul din Bender.

Potrivit lui Ion Manole, autoritățile din stânga Nistrului împiedică desfășurarea alegerilor în regiune, precum și deplasarea alegătorilor care vor să voteze la secțiile din zona controlată de Chișinău.

„În mod normal, oamenii nu se vor prezenta la vot. La mai multe întreprinderi de stat, oamenii au fost anunțați să se prezinte luni la serviciu cu pașaportul și buletinul moldovenesc (La secțiile de votare alegătorilor li se aplică în actul de identitate ștampila „Alegeri 05.04.09” – n.r.). În mod clar li s-a interzis să meargă la votare” a declarat Ion Manole.

Manole a adăugat că la Grigoriopol, autoritățile au luat numerele autobuzelor care urmau să transporte alegători, iar la Camenca e ca în vreme de război, e liniște și nu circulă nimeni.

„La Camenca atât transnistrenii, cât și moldovenii au dublat posturile de poliție. Înțeleg transnistrenii, dar moldovenii... Postul moldovenesc este totalmente inadecvat. Se comportă ca

un adevărat post vamal de la frontiera Republicii Moldova”, a precizat Ion Manole.

Organele de forță transnistrene continuă să împiedice alegerile, Promo-LEX / 2009-04-05/14:49

Se înregistrează tot mai multe obstacole de liberă circulație a cetățenilor care locuiesc în regiunea transnistriană și care vor să meargă la vot, a declarat Ion Manole, președintele asociației Promo-LEX, organizație ce monitorizează desfășurarea alegerilor în regiunea transnistreană. Potrivit acestuia, multe persoane telefonează și spun că sunt urmăriți, intimidați și blocați de organele de forță din regiune pentru a nu merge la alegeri, transmite Info-Prim Neo.

„La Grigoriopol nu s-a reușit eliberarea automobilului cu care se deplasau spre secția de vot câteva persoane. Miliția s-a închis și nu a vrut să discute cu nimeni, iar oamenii sunt revoltați pentru că nu au cu ce se deplasa. La fel, persoanele care trebuie să voteze la secția de vot din Cocieri sunt impuși să meargă pe jos până acolo. Cei mai tineri au mers pe jos, însă persoanele mai în vârstă au făcut cale îtoarsă, fiind revoltați de situație”, a menționat Ion Manole.

„De obicei oamenii nu sunt înregistrați atunci când ies din regiune, însă astăzi au fost foarte multe cazuri când aceștia au fost înregistrați pentru a-i intimida și a-i speria”, a mai spus sursa citată.

Președintele asociației Promo-LEX spune că au fost cazuri în care persoanele au refuzat să voteze pe motiv că li se aplică ștampila „Alegeri 05.04.09”. „Pe de altă parte, la secția de vot din Rezina nu s-a aplicat ștampila de vot, fiind posibilă fraudarea alegerilor”, a mai spus Manole.

Autoritățile moldovene cer comunității internaționale să condamne regimul totalitar de la Tiraspol pentru acțiunile comise / 2009-04-05/15:36

Ministerul Reintegrării condamnă acțiunile violente

întreprinse de către structurile de forță ale regimului neconstituțional de la Tiraspol, în rezultatul cărora a fost împiedicat accesul liber al cetățenilor din comuna Corjova, raionul Dubăsari, la secția de votare deschisă în această localitate. La fel, autoritățile moldovenești fac apel către comunitatea internațională să condamne regimul totalitar de la Tiraspol pentru acțiunile comise, transmite Info-Prim Neo cu referire la un comunicat al Ministerului Reintegrării.

Potrivit comunicatului, Ministerul Reintegrării consideră că întreaga responsabilitate pentru acțiunile de destabilizare și tensionare a situației în Zona de securitate, precum și pentru consecințele acestora trebuie să fie purtată de către exponenții regimului lui Smirnov.

„Autoritățile moldovenești își exprimă regretul pentru faptul că acțiunile întreprinse cu implicarea participanților în procesul de negocieri vizând reglementarea transnistreană nu au putut contribui efectiv la crearea condițiilor propice pentru asigurarea circulației nestingherite a cetățenilor din localitățile din stânga Nistrului și participării libere la votare pentru alegerile în Parlamentul R. Moldova”, se spune în comunicat.

Totodată, autoritățile moldovenești își exprimă speranța că forurile internaționale vor întreprinde acțiuni adecvate în vederea asigurării respectării drepturilor omului și libertăților fundamentale în regiunea transnistreană.

Promo-LEX: „Cine și când i-a anunțat pe alegătorii din Transnistria unde să voteze? Nimeni” / 2009-04-05/18:01

Alegătorii din regiunea transnistreană care vin la cele 10 secții de votare deschise pentru ei pe malul drept al Nistrului se deplasează la alte secții de votare pentru că nu știu unde sunt înscriși. „ Cine și când i-a anunțat pe oamenii din Transnistria unde să voteze? Nimeni”, a declarat pentru

Info-Prim Neo Ion Manole, președintele Asociației „Promo-LEX”, organizație care monitorizează procesul electoral în regiunea transnistreană.

Potrivit președintelui Promo-LEX, nici măcar nu e vorba de dezinformare, ci de o neinformare totală. „Sunt oameni care au venit de la Tiraspol la Hagimus, când trebuiau să se ducă la Varnița. Am avut oameni care au venit din Slobozia la Varnița și care trebuiau să meargă la Răscăieți”, a comunicat Ion Manole.

Responsabilitatea informării alegătorilor transnistreni cade în sarcina autorităților de la Chișinău, a precizat acesta. „Dacă au deschis 10 secții de votare, trebuiau să informeze oamenii prin toate mijloacele posibile”, a mai spus Manole.

Președintele Promo-LEX a comunicat și despre o neregularitate care are loc curent la secțiile unde votează transnistrenii. Astfel, studenții din Transnistria care au viza de reședință în Chișinău, nu pot vota la aceste secții, deși CEC și-a dat acordul de dimineață. „Deși la Varnița am rezolvat-o, aici la Răscăieți am în față un student care așteaptă de 20 de minute decizia membrilor secției de votare”, a declarat Manole.

Potrivit acestuia, CEC are obligația de a ține legătura cu cele 10 secții de votare și de a le informa în timp util. „Dar ei (CEC-ul – n.r.) nu au făcut și n-o fac, deocamdată” a declarat președintele Promo-LEX.

<http://www.info-prim.md>

Promo-LEX: Rezultatele celui

de-al treilea raport de monitorizare în regiunea transnistreană a Republicii Moldova a alegerilor parlamentare. Perioada 3 aprilie – 22 aprilie 2009

Asociația „Promo-LEX” membră a Coaliției Civice pentru alegeri libere și corecte „Coaliția 2009” publică cel de-al treilea raport de monitorizare în regiunea transnistreană a Republicii Moldova a alegerilor parlamentare pentru perioada 3 aprilie – 22 aprilie 2009.

Proiectul este susținut financiar de Fundația Eurasia din resursele acordate de Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida/Asdi) și Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID).

Sumarul Raportului

Autoritățile electorale nu au asigurat condiții minime pentru exercitarea dreptului la vot cetățenilor din regiunea transnistreană. Au lipsit informațiile privind concurenții electorali și programele acestora precum și informațiile privind locul, data și actele necesare pentru exercitarea dreptului electoral.

În ziua desfășurării alegerilor, drumurile spre localitățile unde erau amplasate secțiile de votare erau patrulate intens

de miliție, fiind înregistrate cazuri de ridicare a permiselor de conducere sau a numerelor de înmatriculare de la unele persoane care efectuau și respectiv intenționau transportarea alegătorilor către secțiile de votare. Unele dintre căile de acces spre localitățile unde erau amplasate secțiile de votare au fost blocate.

Nu au fost respectate uniform Hotărârile CEC, conform cărora rezultatul scrutinului trebuia consemnat într-un formular special și separat. Acest fapt a majorat numărul alegătorilor incluși în listele electorale suplimentare.

S-a constatat un deficit de 674 buletine de vot pentru Circumscripția nr.15 Dubăsari.

Promo-LEX a obținut acordul CEC în vederea verificării listelor electorale pentru cele 10 secții de votare la care au participat alegători din regiunea transnistreană, însă accesul la liste a fost asigurat numai la șase secții de votare. Nu a fost asigurat accesul la listele electorale din circumscripțiile nr.18 Florești, nr.26 Rezina și nr.3 Anenii Noi.

Nu au fost raportate cazuri de concediere de la serviciu pentru faptul participării la scrutinul din 5 aprilie 2009, deși au fost raportate amenințări ale unor persoane sau reprezentanți ai diverselor structuri și instituții din regiune.

În urma monitorizării secțiilor de votare, deschise pentru alegătorii din regiunea transnistreană, au fost constatate diverse abateri de la legislația electorală: imposibilitatea deschiderii secției de votare 5/15 Corjova, lipsa unor indicatoare clare către secțiile de votare, prezența colaboratorilor de poliție în civil în preajma secțiilor de votare, efectuarea agitației electorale în ziua scrutinului, aplicarea neuniformă a prevederilor privind imprimarea ștampilei „Alegeri 5.02.2009”, admiterea la votare în baza altor acte decât cele prevăzute de legislație, pregătirea

insuficientă a funcționarilor electorali, aplicarea neuniformă a prevederilor legale în cazul dispunerii concomitente a „vizei de domiciliu” și „vizei de reședință”, imposibilitatea deplasării urnei mobile în teritoriul controlat efectiv de autoritățile secesioniste, etc.

În rezultatul asedierii secției de votare 5/15 Corjova, la cele 2 secții de votare, unde s-a permis votarea alegătorilor din localitate, s-au prezentat doar 91 alegători din totalul de 1350 incluși pe listele electorale de bază. Mecanismul de menținere a păcii nu a fost în stare să asigure condiții minime pentru exercitarea drepturilor electorale în regiune.

Astfel, la scrutinul parlamentar din 5 aprilie 2009 au votat 4042 alegători din regiunea transnistreană, ceea ce reprezintă cca.50% din numărul participanților la scrutinul parlamentar precedent și 1,8% din numărul total al alegătorilor din Transnistria. Scăderea numărului de alegători se explică prin acțiunile de intimidare, persecutare și control fără precedent, exercitate asupra alegătorilor din regiune. Totodată, autoritățile constituționale nu au asigurat un minim necesar de informare electorală a alegătorilor și pentru participarea acestora la scrutin.

În general, mijloacele de informare în masă din regiune au reflectat scrutinul parlamentar din 5 aprilie 2009 preponderent în ziua alegerilor. În perioada post-electorală, mijloacele de informare în masă din regiune au reflectat intens evenimentele din centrul capitalei. Comparativ cu perioada pre-electorală, informațiile post-electorale au fost prezentate neutru.

Recomandările Promo-LEX

- Intensificarea eforturilor privind modificarea sistemului electoral, care ar asigura drepturi și condiții nediscriminatorii pentru alegătorii din regiunea transnistreană;

- Intensificarea eforturilor diplomatice în vederea sensibilizării opiniei publice naționale și internaționale și determinării administrației de la Tiraspol să asigure condiții minime pentru exercitarea dreptului la vot;
- Informarea alegătorilor din regiunea transnistreană despre toate procedurile electorale;
- Pregătirea continuă și profesională a funcționarilor electorali;
- Asigurarea unei evidențe stricte la editarea și distribuirea buletinelor de vot pentru a nu admite deficitul sau surplusul exagerat;
- Revizuirea sistemului de întocmire a listelor electorale;
- Investigarea tuturor cazurilor care au creat obstacole în calea exercitării drepturilor electorale în regiunea transnistreană și sancționarea conform legislației în vigoare a tuturor persoanelor culpabile.

**Coaliția 2009: Alegeri
incorecte și parțial libere.
Proces electoral viciat
înaintea votării**

Coaliția civică pentru alegeri libere și corecte „Coaliția 2009” consideră că alegerile parlamentare din R. Moldova din data de 5 aprilie 2009 – NU au fost corecte și, luând în considerare în special situația alegătorilor din Transnistria – NU au fost libere în totalitate.

Aceasta este poziția comună a celor peste 70 de organizații neguvernamentale, care fac parte din Coaliția 2009, transmite Info-Prim Neo.

Potrivit Coaliției 2009, campania electorală a fost marcată de multiple încălcări ale legislației electorale: utilizarea resurselor publice (cel puțin 41 de cazuri dovedite) și presiuni și influențe asupra concurenților electorali (cel puțin 21 de cazuri dovedite) și a alegătorilor (cel puțin 33 de cazuri dovedite).

Posturile publice cu acoperire națională Moldova 1 și Radio Moldova au favorizat preponderent partidul de guvernământ în buletinele de știri, care au fost transformate în instrumente de manipulare și propagandă în beneficiul PCRM și în detrimentul partidelor de opoziție. Încălcări similare au fost înregistrate și în cazul posturilor private NIT, N4, EU TV și Antena C, limitând astfel posibilitățile tuturor concurenților electorali să-și expună platformele și punctele de vedere în diverse probleme. „Astfel, putem conclud că nu a fost asigurat pluralismul politic în timpul campaniei electorale”, se arată în raportul final al Coaliției 2009.

Coaliția 2009 mai semnalează continuarea campaniei electorale în afara perioadei legale. În ziua de 4 aprilie 2009 mai multe televiziuni au reluat emisiuni în cadrul cărora se făcea agitație electorală în favoarea sau defavoarea unor concurenți electorali: EUTV, N4, NIT, PRO TV, TV 7. De asemenea, Agenția informațională de stat „Moldpres” a favorizat PCRM în ziua

alegerilor, când a difuzat știri despre cum au votat Vladimir Voronin, Marian Lupu și Zinaida Greceanâi – primele trei persoane pe lista PCRM. În același timp, Moldpres nu a transmis nicio știre despre votul celorlalți concurenți electorali.

Potrivit datelor oficiale, preluate de CEC de la Serviciul de Grăniceri, 627 959 de moldoveni se află în mod constant peste hotare. Având în vedere faptul că numărul acestor cetățeni constituie cel puțin 20% din totalul alegătorilor, Coaliția 2009 consideră că numărul de 33 de secții deschise peste hotare au fost insuficiente pentru a le crea acestora condițiile optime de exercitare a dreptului la vot. Coaliția 2009 reamintește că în raportul final de monitorizare a alegerilor parlamentare din 2005, organizațiile neguvernamentale au recomandat autorităților să întreprindă măsurile necesare în vederea asigurării dreptului la vot pentru cetățenii R. Moldova aflați peste hotare în scrutinele viitoare.

În regiunea transnistreană a R. Moldova aceste nereguli au fost mult mai grave. Pentru aproximativ 10% dintre alegătorii moldoveni (cei din această regiune) nu au fost asigurate condiții minime pentru exercitarea dreptului la vot de către autorități, lipsind cu desăvârșire orice fel de activități specifice campaniei electorale (dezbatere, întâlniri cu alegătorii, afișaj electoral). Alegătorii din regiune nu au fost informați de către autoritățile R. Moldova cu privire la secțiile de votare la care sunt arondați sau de faptul că se votează unde au reședința, și nu domiciliul. Un alt aspect deosebit de grav constă în numărul redus de secții de votare deschise pentru alegătorii din regiunea transnistreană comparativ cu numărul mult mai mare de alegători.

Coaliția 2009 atrage atenția asupra faptului că genul de nereguli semnalate la alegerile parlamentare din 5 aprilie 2009 sunt similare celor menționate în rapoartele din 2005 ale Coaliției civice pentru alegeri libere și corecte – Coaliția

2005, însă în cei 4 ani autoritățile nu au întreprins eforturi pentru îmbunătățirea acestei stări de fapt.

Coaliția 2009 este o uniune benevolă de organizații neguvernamentale din R. Moldova care au drept scop să contribuie la asigurarea unor alegeri libere, corecte, transparente și democratice ale Parlamentului R. Moldova și continuă activitățile de promovare a unor alegeri libere și corecte demarate de Coaliția 2005 și 2007. La moment Coaliția 2009 întrunește peste 70 de organizații neguvernamentale.

www.info-prim.md

Promo-LEX: Rezultatele celui de-al doilea raport de monitorizare a alegerilor parlamentare în regiunea transnistreană a Republicii Moldova pentru perioada 19 martie – 2 aprilie 2009

Chișinău, 3 Aprilie 2009 – Asociația „Promo-LEX” membră a Coaliției Civice pentru alegeri libere și corecte „Coaliția 2009” a prezentat cel de-al doilea raport de monitorizare a alegerilor parlamentare în regiunea transnistreană a Republicii Moldova pentru

perioada 19 martie – 2 aprilie 2009.

Proiectul este susținut financiar de Fundația Eurasia din resursele acordate de Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida/Asdi) și Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID).

Sumarul Raportului

În mare parte constatările și recomandările formulate în Primul Raport de monitorizare elaborat de Promo-LEX, pentru perioada 10 februarie – 18 martie 2009, nu au fost luate în calcul.

CEC a repartizat pentru cele 10 secții de votare, deschise pentru 223580 alegători din regiunea transnistreană doar 14500 buletine de vot, iar birourile electorale nu au desfășurat activități de informare a acestora privind data, locul și modalitatea exercitării dreptului la vot.

În s. Corjova acțiunile reprezentanților administrației separatiste exercită presiuni și amenință alegătorii, membrii organelor electorale și ai administrației publice locale. Agravându-se situația, CEC a efectuat o vizită de documentare și a emis un apel adresat autorităților constituționale, misiunilor diplomatice și internaționale, inclusiv de observare. Cu 2 zile înaintea zilei alegerilor, secția de votare nr.5 din Corjova rămâne deocamdată fără inventarul electoral necesar, iar situația foarte tensionată.

Comisia Unificată de Control nu este în stare să asigure monitorizarea și controlul asupra evenimentelor ce au loc în

Zona de Securitate și alte zone ale regiunii transnistrene.
În regiunea transnistreană sunt exercitate de către administrația regională presiuni asupra alegătorilor în vederea neparticipării lor la votare. De asemenea, au fost observate numeroase cazuri de intimidare și presiuni exercitate asupra funcționarilor locali și alegătorilor.

Posturile de control împiedică concurenții să transporte în regiune materialele cu caracter electoral, iar organele de forță din Transnistria desfășoare activități de prevenire și curmare a agitației electorale.

În mare parte, populația regiunii nu a avut acces la informațiile cu caracter electoral, nu au avut loc dezbateri sau întruniri electorale cu participarea concurenților. Mass-media regională a reflectat tendențios și în termeni negativi informația despre situația electorală din Republica Moldova.

Recomandările Promo-LEX

Asigurarea secțiilor de votare deschise pentru alegătorii din regiunea transnistreană cu un număr suficient de buletine de vot

Respectarea de către Comisia Unificată de Control a legislației naționale și a documentelor internaționale

Informarea și educarea electorală a cetățenilor regiunii transnistrene. Informarea cetățenilor cu drept de vot despre data alegerilor, locul și modalitatea exercitării dreptului la vot

Asigurarea secțiilor de votare cu inventar electoral necesar
Asigurarea securității tuturor secțiilor de votare, inclusive a celor deschise pentru alegătorii din regiunea transnistreană

Investigarea tuturor situațiilor și a cazurilor de încălcare a drepturilor electorale de către organele competente și aplicarea sancțiunilor corespunzătoare

Asigurarea cu asistență juridică calificată, gratuită din partea statului pentru a persoanele reținute sau persecutate de către reprezentanții structurilor de forță

Versiunea integrală a raportului în varianta română poate fi accesată [aici](#)

Hotărîre cu privire la acreditarea observatorilor naționali din partea Asociației obștești „Promo- LEX” în vederea monitorizării alegerilor parlamentare din 5 aprilie 2009

Asociația obștească „Promo-LEX” a înaintat la Comisia Electorală Centrală un demers privind acreditarea a șaisprezece persoane în calitate de observatori naționali pentru monitorizarea alegerilor parlamentare din 5 aprilie 2009.

Comisia Electorală Centrală consideră că Asociația obștească „Promo-LEX” este capabilă să exercite funcții civice în alegerile parlamentare din 5 aprilie 2009.

În conformitate cu art. 18 și 63 alin. (4) din Codul electoral nr. 1381-XIII din 21 noiembrie 1997 și pct. 5 din Regulamentul privind statutul observatorilor și procedura de acreditare a acestora, aprobat prin hotărîrea Comisiei Electorale Centrale nr. 332 din 24 octombrie 2006, Comisia Electorală Centrală
HOTĂRĂȘTE:

1. Se acreditează în calitate de observatori naționali șaisprezece persoane din partea Asociației obștești „Promo-

LEX” în vederea monitorizării alegerilor parlamentare din 5 aprilie 2009, conform listei anexate.

2. În activitatea lor persoanele acreditate se vor călăuzi de Constituția Republicii Moldova, de Codul electoral, de Regulamentul privind statutul observatorilor și procedura de acreditare a acestora, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 332 din 24 octombrie 2006, precum și de actele normative internaționale la care Republica Moldova este parte.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.

Președintele
Comisiei Electorale Centrale
Eugeniu ȘTIRBU

Secretarul
Comisiei Electorale Centrale
Iurie CIOCAN

Chișinău, 31 martie 2009

<http://www.cec.md/i-ComisiaCentrala/main.aspx?dbName=Activity2>

**Activitatea de informare “
Dreptul de a alege și de a fi
ales. Importanța alegerilor ”**

La data de 28 martie 2009, în incinta Liceului Teoretic “Alexandru cel Bun”, or. Bender, membrii Rețelei Tinerilor Lideri din regiunea transnistreană au organizat activitatea de educație electorală “Dreptul de a alege și de a fi ales. Importanța alegerilor”. În

cadrul seminarului au participat 20 de tineri, elevi ai claselor a XI și a XII, cetățeni cu drept de vot ai R. Moldova.

Activitatea realizată a avut drept scop informarea tinerilor asupra modului de organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare din 5 aprilie 2009, zi în care ei își vor exercita pentru prima dată dreptul la vot. Tinerii au fost instruiți asupra corectitudinii procedurii de exercitare a acestui drept, importanța acestei experiențe, localizarea secțiilor de votare pentru localitatea lor.

Partea teoretică a activității – expunerile prevederilor legale la capitolul electoral a contribuit la înțelegerea esenței exercitării dreptului la vot. Participanții au beneficiat de posibilitatea de a vedea grafic cum arată o secție de votare și care este procedura ce urmează a fi respectată pentru realizarea corectă a dreptului la vot.

Forma în care s-a desfășurat activitatea a permis tinerilor să supună discuțiilor și să dezbată diferite idei și păreri vis-a-vis de importanța exercitării dreptului la vot și corectitudinea desfășurării scrutinului în regiunea transnistreană. Totodată au menționat fenomenul dezinformării populației, indiferența și lipsa interesului din partea tinerilor, nivelul jos de cultură civică, fapt ce influențează atitudinea alegătorului față de importanța exercitării dreptului la vot. În baza informației obținute au încercat să răspundă din propriul punct de vedere la întrebarea “de ce

este important și necesar să votezi?”, ceea ce a generat atitudini contradictorii, în schimb a convins tinerii să meargă la vot. Participanții au rămas impresionați de discuțiile prin intermediul cărora au aflat lucruri utile, dar și necesare unui cetățean cu drept de vot într-o societate democratică.

Activitatea a fost realizată de membrii Rețelei Tinerilor Lideri din regiunea transnistreană.

Cazac Ala, Breahni Tatiana.

Rețeaua Tinerilor Lideri din regiunea transnistreană a fost creată de către Asociația Promo-LEX în cadrul proiectului „Consolidarea grupurilor de inițiativă de tineret din regiunea transnistreană”, proiect susținut financiar de Ambasada Regală a Olandei la Kiev prin intermediul Programului MatraKAP.

Alegătorii din regiunea transnistreană sunt discriminați în exercitarea dreptului la vot, Promo-LEX

Cetățenii R. Moldova domiciliați în regiunea transnistreană sunt discriminați în exercitarea dreptului la vot în raport cu cetățenii din alte regiuni ale țării, se arată în primul [Raport privind monitorizarea procesului electoral în regiunea transnistreană pentru alegerile parlamentare din 2009](#), transmite Info-Prim Neo.

Raportul, prezentat marți, 24 martie, este elaborat de Asociația Promo-LEX, membră a Coaliției civice pentru alegeri libere și corecte „Coaliția 2009”. Monitorizarea procesului electoral în regiunea din stânga Nistrului, efectuată în perioada 10 februarie – 18 martie 2009, este prima în istoria alegerilor din R. Moldova.

Pavel Postică, jurist al Promo-LEX, coordonator în cadrul proiectului de monitorizare, a spus că, de la primele alegeri parlamentare din 1994, se observă o creștere lentă, dar continuă, a numărului de persoane care doresc să-și exercite dreptul la vot.

Încă la 3 martie 2009, CEC a declarat că vor fi deschise 500 de secții de votare în regiune. Ulterior, din cauza neînțelegerilor dintre autoritățile de la Tiraspol și organele constituționale din R. Moldova, la 10 martie CEC a adoptat o hotărâre prin care alegătorii din regiune vor putea vota în zece secții de votare deschise în dreapta Nistrului.

Observatorii au semnalat imposibilitatea întocmirii listelor electorale, deoarece în regiune administrația publică locală nu se află sub jurisdicția autorităților constituționale.

Experții mai constată că autoritățile nu au prevăzut situația în cazul schimbării locului de ședere în interiorul regiunii. „Din cauza lipsei listelor electorale pentru cetățenii din regiunea transnistreană, alegătorii din acest teritoriu nu vor putea obține certificatul pentru dreptul de vot la o altă secție de votare, decât la una din cele 10 secții deschise în raza domiciliului lor, reflectat în actele de identitate”, a spus Ion Manole, președintele Asociației Promo LEX.

Potrivit datelor furnizate Asociației Promo-LEX de către Ministerul Dezvoltării Informaționale, în regiunea transnistreană sunt înregistrați 223 580 cetățeni ai R. Moldova cu drept de vot. Respectiv, peste 22 mii de alegători revin la o singură secție de votare. Totodată, legislația

electorală prevede că numărul alegătorilor la o secție de votare nu trebuie să depășească 3 mii de persoane. În plus, la aceleași 10 secții de votare unde vor putea vota locuitorii din regiunea transnistreană își vor exercita dreptul de vot și locuitorii localităților din preajmă regiunii, cum ar fi Doroțcaia, Cocieri, și altele. Cea mai serioasă problemă, potrivit raportului, e legată de cele două secții de votare constituie pentru localitatea Varnița. La aceste secții de votare, ambele cu sediul în casa de cultură, vor putea vota alegătorii din Bender și Tiraspol, plus numeroase localități rurale din r.Slobozia, iar numărul alegătorilor din aceste localități constituie peste 100 de mii. Experții de la Promo-LEX se întreabă dacă aceste două secții de votare vor fi capabile să asigure în deplină măsură dreptul cetățenilor la vot.

Raportul mai arată că mass-media din regiune s-a referit indirect la alegerile parlamentare din 2009, iar conținutul informațiilor a fost în mare parte negativ, exprimând poziții împotriva participării la vot.

„Activitățile specifice campaniei electorale sunt practic absente. Cele mai active partide pot fi considerate Uniunea Centristă, Partidul Liberal Democrat și Mișcarea Acțiunea Europeană. Majoritatea partidelor nu au organizat întâlniri cu alegătorii în această regiune”, a adăugat Manole. În acest context, Asociația Promo-LEX recomandă concurenților electorali să adopte poziții nediscriminatorii față de alegătorii din localitățile aflate sub controlul regimului de la Tiraspol. Recomandări în acest sens au fost adresate și observatorilor internațional și Comisiei Electorale Centrale.

Proiectul este susținut financiar de Fundația Eurasia din resursele acordate de Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida/Asdi) și Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID).

<http://www.promolex.md/index.php?module=news&item=159&Lang=ro>

DOC – [Raport Nr. 1](#)

Acțiunile abuzive ale colaboratorilor structurilor “vamale” ale administrației de la Tiraspol s-au soldat cu sechestrarea urnelor de vot destinate secției de votare din satul Corjova

Asociația Promo-LEX condamnă acțiunile abuzive și ilegale ale colaboratorilor structurilor vamale ale administrației ilegale de la Tiraspol în legătură cu limitarea dreptului la libera circulație și sechestrarea urnelor de vot destinate secției electorale din

satul Corjova, r-ul Dubăsari.

La 19 martie 2009, orele 11.00 la postul “vamal” din apropierea satului Pohrebea, r-ul Dubăsari, a fost oprit

automobilul ce transporta urnele de vot destinate secției de votare nr.5 din Corjova (Circumscripția nr.15 Dubăsari). Primarul de Corjova prezent la fața locului și șoferul automobilului Oleg Cernatu au fost privați de libertate timp de cca. 4 ore la presupusul post „vamal”.

Observând că mărfurile transportate sunt urne de vot, destinate viitoarelor alegeri parlamentare, colaboratorii acestui „serviciu vamal” au cerut primarului să achite contravaloarea bunurilor transportate. La refuzul acestuia de a achita careva sume, solicitate ilegal de către instituții ilegale, persoanele (identificabile) au declarat că bunurile vor fi sechestrate, iar în privința șoferului va fi întocmit proces verbal. Insistențele primarului Valeriu Mițul, precum că automobilul și urnele pot face cale îtoarsă, pentru evitarea incidentelor neplăcute sau că șoferul nu are nici o atribuție față de urne au fost ignorate. În rezultat, urnele au fost sechestrate iar în privința șoferului a fost întocmit proces verbal de comitere a unei presupuse abateri „vamale”.

Asociația Promo-LEX, în repetate rânduri a făcut publice diverse situații ce dovedesc abuzul reprezentanților organelor ilegale din regiune. Situația respectivă demonstrează odată în plus caracterul ne constructiv și exclusiv represiv al regimului. Constatăm cu regret că scopul intimidărilor și ilegalității care a avut loc la 19 martie 2009 nu este altul decât tensionarea din nou a situației în regiune înaintea scrutinului electoral care se va desfășura la 5 aprilie 2009. Organele electorale constituționale au anunțat crearea secției de votare nr.5 în s.Corjova, iar sechestrarea urnelor de vot servesc drept primă acțiune de intimidare a cetățenilor care vor dori să își exercite dreptul constituțional de a vota. Amintim că alegerile locale din 3 și 17 iunie 2007 au fost compromise datorită violențelor organizate de către numeroase persoane, reprezentanți ai miliției din regiune și ocupării secției de votare din Corjova.

Primarul de Corjova și șoferul automobilului Oleg Cernatu au

fost reținuți pe teritoriul postului de control un timp foarte îndelungat, urnele în acest timp fiind expuse la vedere în scop de intimidare și avertizare pentru toate persoanele care au tranzitat zona. Astfel, regimul separatist de la Tiraspol a oferit un semnal clar populației din regiune că nu vor tolera desfășurarea civilizată a scrutinului electoral în Zona de securitate și întreaga regiune.

La 17 martie 2009, Promo-LEX a făcut apel către reprezentanții autorităților constituționale și ai Federației Ruse să includă în agenda discuțiilor de la Moscova subiectul privind problemele și situația privind drepturile omului din regiune. Promo-LEX a chemat semnatarii Acordului moldo-rus din 21 iulie 1992 să își respecte angajamentele internaționale și obligațiile pozitive în raport cu drepturile persoanelor aflate în acest teritoriu, enunțând drepturile electorale drept primordiale la momentul de față. Constatăm cu regret, că subiectul a fost ignorat sau cel puțin rezultatul rămâne nul.

În acest context, reiterăm cu insistență conținutul apelului din 17 martie 2009, iar în cazul în care o nouă întâlnire dintre Voronin și Smirnov va avea loc la 25 martie, cerem discutarea subiectului ce ține de necesitatea respectării necondiționate a drepturilor omului în regiune, în special a dreptului la vot.

Totodată, solicităm autorităților constituționale să întreprindă toate acțiunile legale pașnice pentru restituirea în cel mai scurt timp a urnelor sechestrate și să solicite regimului de la Tiraspol abținerea de la careva acțiuni cu caracter de limitare a dreptului la libera circulație, proprietate și vot în perioada electorală. De asemenea, trebuie întreprinde toate acțiunile și procedurile prevăzute de legislația națională, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor cazului și eventuala atragere la răspundere administrativă sau penală a persoanelor culpabile pentru admiterea acestui abuz.

Totodată, chemăm structurile competente naționale și

internaționale să ia atitudine prin adoptarea unei poziții clare de condamnare a regimului pentru orice acțiune de intimidare sau represiune.

Asociația Promo-LEX, membră a Coaliției civice pentru alegeri libere și corecte 2009, monitorizează procesul electoral în regiunea transnistreană a R.Moldova. Proiectul este finanțat de Fundația EURASIA din resursele financiare acordate de Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (SIDA) și Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Promo-LEX este o organizație nonguvernamentală, non-profit și apolitică, înregistrată la Ministerul Justiției al RM în 2002.

Opiniile exprimate în acest document aparțin autorilor și nu reflectă neapărat poziția finanțatorilor.

Departamentul Juridic

Asociația Promo-LEX

20 martie 2009